

ANONIEM BINDEND ADVIES

Partijen : A te B vs C te D
Zaak : Medisch-specialistische zorg, buitenland, HIFU-behandeling
Zaaknummer : ANO08.019
Zittingsdatum : 9 januari 2008

Zaak: ANO08.019, medisch-specialistische zorg, buitenland, HIFU-behandeling

Geschillencommissie Zorgverzekeringen (prof. mr. A.I.M. van Mierlo (voorzitter), mr. J.H.A. Teulings en mr. drs. P.J.J. Vonk)

(Voorwaarden zorgverzekering 2007, art. 10, 11 en 13 Zvw, 2.1 en 2.4 Bzv)

1. Partijen

A te B, hierna te noemen verzoeker,

tegen

C te D, hierna te noemen de zorgverzekeraar.

2. De bestreden beslissing

Verzoeker komt op tegen het besluit van de zorgverzekeraar van 7 februari 2007 inzake het niet vergoeden van de kosten van de High Intensity Focused Ultrasound (HIFU) behandeling in het Antonius Hospital te Gronau (Duitsland).

3. Ontstaan en verloop van het geding

- 3.1. Ten tijde van de onderhavige aanvraag was verzoeker bij de zorgverzekeraar verzekerd tegen ziektekosten op basis van de Beter Af Polis, een verzekering gebaseerd op de Zorgverzekeringswet (Zvw) (hierna: de zorgverzekering), alsmede op basis van een tweetal aanvullende verzekeringen.
- 3.2. Bij brief van 7 februari 2007 heeft de zorgverzekeraar verzoeker medegedeeld dat de kosten van de High Intensity Focused Ultrasound (HIFU) behandeling in het Antonius Hospital te Gronau (Duitsland) niet voor vergoeding in aanmerking komen.
- 3.3. Verzoeker heeft aan de zorgverzekeraar om heroverweging gevraagd. Bij brief van 12 juni 2007 heeft de zorgverzekeraar aan verzoeker meegedeeld zijn standpunt te handhaven.
- 3.4. Bij brief van 4 juli 2007 heeft verzoeker de Geschillencommissie Zorgverzekeringen (hierna: de commissie) gevraagd te bepalen dat de zorgverzekeraar gehouden is de kosten van de HIFU-behandeling alsnog te vergoeden.
- 3.5. Na daartoe in de gelegenheid te zijn gesteld, is door verzoeker het verschuldigde entreegeld ad € 37,00 voldaan, waarna de commissie de zorgverzekeraar de mogelijkheid heeft geboden op de stellingen van verzoeker te reageren.
- 3.6. De zorgverzekeraar heeft daarvan gebruik gemaakt en heeft de commissie op 24 augustus 2007 zijn nadere standpunt kenbaar gemaakt. Een kopie van deze brief is op 13 oktober 2007 aan verzoeker gezonden.

- 3.7. Bij brief van 30 oktober 2007 heeft de commissie het College voor zorgverzekeringen (hierna: het CVZ) verzocht om advies als bedoeld in artikel 114 lid 3 van de Zvw.
- 3.8. Bij brief van 30 oktober 2007 zijn partijen in de gelegenheid gesteld zich te doen horen. Van de mogelijkheid zich te doen horen is door verzoeker en de zorgverzekeraar gebruik gemaakt.
- 3.9. Het CVZ heeft bij brief van 22 november 2007 de commissie geadviseerd het verzoek af te wijzen op de grond dat voor de behandeling van prostaatcarcinoom met HIFU geen evidence van voldoende niveaus bestaan en deze behandeling niet tot de stand van de wetenschap en praktijk kan worden gerekend, zodat de behandeling buiten de verzekerde prestaties van de zorgverzekering valt. Een afschrift hiervan is gelijktijdig met de uitnodiging voor de hoorzitting aan partijen gezonden.
- 3.10. Verzoeker en/ de zorgverzekeraar zijn op 9 januari 2008 gehoord. Verzoeker in persoon, de zorgverzekeraar telefonisch. Partijen zijn daarbij in de gelegenheid gesteld te reageren op het advies van het CVZ.
- 3.11. Bij brief van 11 januari 2008 heeft de commissie het CVZ een afschrift van het verslag van de hoorzitting gezonden. In vervolg hierop heeft de commissie van het CVZ bericht ontvangen dat hetgeen in de hoorzitting naar voren is gebracht geen aanleiding vormt tot aanpassing van zijn advies.

4. Het standpunt van verzoeker

- 4.1. Verzoeker is een 77-jarige man bij wie prostaatcarcinoom is geconstateerd. Gezien het snel toenemen van zijn PSA-waarden en de lange wachttijden in Nederlandse ziekenhuizen, heeft hij zich gewend tot het Antonius hospital te Gronau. Dit is één van de hoogst aangeschreven prostaatklinieken in Europa. In deze kliniek zijn de carcinomen door middel van de HIFU-behandeling verwijderd. Vergeleken met de zeer agressieve bestralingen is een HIFU-behandeling mild. Voorts is de HIFU-behandeling minder kostbaar, te weten € 4.177,18, dan de 36 bestralingen die hiervoor in de plaats gegeven kunnen worden, welke behandeling ongeveer € 7.000,00 kost.
- 4.2. Verzoeker stelt dat de HIFU-behandeling in het buitenland al vele jaren succesvol wordt toegepast en door de verzekeraars aldaar wordt vergoed. Hij concludeert dat geen sprake is van een experimentele behandeling en dat de HIFU-behandeling daarom alsnog door de zorgverzekeraar vergoed dient te worden.

5. Het standpunt van de zorgverzekeraar

- 5.1. De zorgverzekeraar stelt dat artikel 2.4 van de zorgverzekering bepaalt dat de inhoud en omvang van de vormen van zorg of diensten mede bepaald worden door de stand der wetenschap en praktijk, en bij het ontbreken van zodanige maatstaf, door hetgeen in het betrokken vakgebied geldt als verantwoorde en adequate zorg en diensten. In een recent advies heeft het CVZ over een HIFU-behandeling bij gelokaliseerde prostaatkanker geconcludeerd dat deze behandeling (nog) niet tot de verzekerde prestaties behoort.

- 5.2. De zorgverzekeraar concludeert dat hij, aangezien geen sprake is van een verzekerde prestatie, de aangevraagde vergoeding terecht heeft afgewezen.

6. De bevoegdheid van de commissie

Voor zover het onderhavige geschil betrekking heeft op de zorgverzekering, acht de commissie zich bevoegd daarvan kennis te nemen en daarover bindend advies uit te brengen. De commissie is daarentegen niet bevoegd ten aanzien van de aanvullende verzekeringen.

7. De beoordeling van het geschil

- 7.1. De relatie tussen partijen wordt beheerst door een verzekeringsovereenkomst als bedoeld in artikel 7:925 van het BW. Deze verzekeringsovereenkomst betreft een zorgverzekering.
Een 'zorgverzekering' in de zin van artikel 1 onder d van de Zvw, dient te voldoen aan de wettelijke eisen van de Zorgverzekeringswet. De aard en omvang van de in de zorgverzekering op te nemen verzekerde prestaties zijn geregeld in Hoofdstuk 3, de artikelen 10 tot en met 14a van de Zvw en de daarop gebaseerde regelgeving, met name het Besluit zorgverzekering (Bzv) en de Regeling zorgverzekering (Rzv). Slechts voor zover de verzekering voldoet aan de wettelijke eisen – dat wil zeggen niet meer en niet minder biedt – is sprake van een zorgverzekering en heeft de verzekerde, door deze verzekering te sluiten, voldaan aan de op hem rustende verzekeringsplicht.
- 7.2. Het betreft hier een naturapolis, zodat de verzekerde in beginsel gebruik dient te maken van gecontracteerde zorg. Vergoeding voor geneeskundige zorg is geregeld in artikel 1 en verder van de 'Aanspraken' van de zorgverzekering.
- 7.3. Artikel 2.4 van de algemene voorwaarden van de zorgverzekering regelt dat de aanspraak op zorg mede naar inhoud en omvang bepaald wordt door de wetenschap en praktijk, en bij ontbreken van een zodanige maatstaf, door hetgeen in het betrokken vakgebied geldt als verantwoorde en adequate zorg en diensten.
- 7.4. De regeling van artikel 2.4 van de algemene voorwaarden en artikel 1 en verder van de 'Aanspraken' van de zorgverzekering zijn volgens artikel 2.1 van de algemene voorwaarden van de zorgverzekering gebaseerd op de Zvw, het Bzv en de Rzv.
- 7.5. Artikel 11 lid 1 onderdeel a van de Zvw bepaalt dat de zorgverzekeraar jegens zijn verzekerden een zorgplicht heeft die zodanig wordt vormgegeven, dat de verzekerde in voorkomend geval, krachtens de zorgverzekering recht heeft op prestaties bestaande uit de zorg of de overige diensten waaraan hij behoefte heeft. Geneeskundige zorg is naar aard en omvang geregeld in artikel de artikelen 2.1 en 2.4 van het Bzv. In artikel 2.1 lid 2 is bepaald dat de aanspraak op zorg of vergoeding van de kosten van zorg als in de zorgpolis omschreven, naar inhoud en omvang mede bepaald worden door de stand van de wetenschap en de praktijk, dan wel, bij ontbreken van een zodanige maatstaf, door hetgeen in het betrokken vakgebied geldt als verantwoorde en adequate zorg en diensten. Uit de Memorie van toelichting op artikel 2.1 van het Bzv blijkt het hier om het gebruikelijkheidscriterium te gaan, zoals dat onder de Ziekenfondswet gold, zij het dat onder de Zvw de stand van de wetenschap én

de praktijk bepalend is. Artikel 13 van de Zvw regelt de vergoeding in geval wordt gekozen voor een niet door de zorgverzekeraar gecontracteerde aanbieder.

- 7.6. Het voorgaande leidt tot het oordeel dat de in de polis opgenomen regeling strookt met de toepasselijke regelgeving.
- 7.7. De vraag is of een HIFU-behandeling bij prostaatcarcinoom, beoordeeld naar de internationale stand van de wetenschap en de praktijk, te gelden heeft als zorg zoals medisch-specialisten die plegen te bieden als bedoeld in de voorwaarden van de zorgverzekering.
- 7.8. Bij de beantwoording van deze vraag sluit de commissie aan bij de in de medische wereld gangbare werkwijze waarbij het oordeel omtrent de gebruikelijkheid van medische behandelingen gebaseerd is op de beschikbare 'evidence' (hierna: bewijsvoering) omtrent die behandeling, die systematisch is gezocht en gewaardeerd volgens de principes van 'evidence-based medicine'. Dit is een proces van het systematisch zoeken, analyseren en kwalificeren van de bestaande onderzoeksbevindingen als basis voor een (klinische) beslissing, waarbij specifiek wordt gezocht naar de toepassing van de gevraagde behandeling bij de indicatie waarvoor de behandeling in het betreffende geval wordt gebruikt.
- Deze zoekstrategie richt zich op de internationale medisch-wetenschappelijke databases, de nationale en internationale richtlijnen en adviezen, gepubliceerde meningen van experts op het betreffende vakgebied en de bevindingen van buitenlandse zorgverzekeraars en andere relevante instanties. Er wordt met deze werkwijze zo volledig mogelijk gezocht naar alle literatuur, onderzoeken, artikelen en gezaghebbende gepubliceerde meningen en opvattingen betreffende de nieuwe behandeling in binnen- en buitenland.
- Bij de selectie en beoordeling van de gevonden artikelen wordt het niveau van de bewijskracht van de bevindingen vastgesteld en vindt een kritische analyse van de gevonden publicaties plaats. Hierbij wordt onder meer bekeken of een onderzoek methodologisch goed genoeg is om conclusies uit te trekken en bij de beslissingen te betrekken. Daarbij wordt er onder meer gelet op onderzoeksopzet, onderzoekspopulatie, controlegroep, randomisatie, blinding, mate van behandelingseffect, follow-up en statistische analyse.
- 7.9. Indien uit tenminste twee gerandomiseerd dubbelblind vergelijkend klinische onderzoeken, - dat zijn wetenschappelijke onderzoeken waarvan de objectiviteit, door willekeurige toepassing van het onderzoeksobject op de doelgroep, is gewaarborgd - van goede kwaliteit en van voldoende omvang blijkt dat de behandeling in kwestie (meer)waarde heeft ten opzichte van de klassieke behandeling, dan moet worden geconcludeerd dat het een gebruikelijke behandeling betreft in de internationale kring van beroepsgenoten.
- 7.10. Een onderzoek naar dergelijke kwalitatieve onderzoeken met betrekking tot een HIFU-behandeling bij prostaatcarcinoom is door het CVZ in zijn advies van 22 november 2007 uitgevoerd. Het College verwijst hierin naar een literatuuronderzoek dat hij in december 2006 heeft uitgevoerd. Niet is gebleken dat de inzichten sindsdien zijn gewijzigd. De commissie neemt de conclusies van het CVZ over en maakt deze tot de hare. Beoordeeld naar de internationale stand van de wetenschap en de praktijk kan derhalve niet gesteld worden dat deze behandeling als een verzekerde prestatie in de zin van de polisvoorwaarden heeft te gelden. De door verzoeker aangeleverde

literatuurlijst maakt dit standpunt niet anders.

7.11. Voor zover verzoeker een beroep doet op het kostenaspect overweegt de commissie als volgt. Een verzoek om vergoeding of verstrekking ten laste van de zorgverzekering kan enkel en alleen worden toegewezen als de gewenste behandeling onder de dekking van de zorgverzekering valt. Bij die beoordeling is volstrekt irrelevant of de gewenste behandeling in de toekomst een besparing oplevert.

7.12. Het voorgaande leidt ertoe dat het verzoek dient te worden afgewezen.

8. Het bindend advies

8.1. De commissie wijst het verzoek af

Zeist, 23 januari 2008,

Voorzitter